

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

• TÍTOL

APRENTATGE SERVEI I EDUCACIÓ SOCIAL

- Morata, Txus

Universitat Ramón Llull.

Facultad d'Educació social i de Treball social de la Fundació Pere Tarrés

Santaló, 37. 08021 Barcelona. Espanya.

tmorata@peretarres.org

- Muro, Pilar

Universitat Ramón Llull

Facultad d'Educació social i de Treball social de la Fundació Pere Tarrés

Santaló, 37. 08021 Barcelona.

pmuro@peretarres.org

1. **RESUM:** Aquest projecte, impulsat des de la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés- URL, pretén oferir als alumnes dels Graus d'Educació Social i Treball Social espais d'aprenentatge i de desenvolupament del rol professional en l'acció social comunitària. Està vinculat a dues assignatures del grau d'educació social. En el marc

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

d'aquestes es possibilita que els alumnes participin de forma activa en el Projecte d'Aprenentatge Servei al Centre Penitenciari Lledoners (Manresa). Per part de la Facultat, es valora com a positiu incloure al pla docent la tasca portada a terme pels alumnes dins del projecteja que aquest ofereix un marcconceptual adient per a la pràctica que es porta a terme.

2. **ABSTRACT:** This project from the Faculty of Social Education and Social Work Peter Tarrés-URL, seeks to offer students of Social Education and Social Work spaces for learning and developing the professional role in the social community. Two subjects are linked to the degree of social education. Students have the opportunity to participate actively in the Project Learning in Lledoners Prison Service (Manresa). On behalf of the Faculty, is valued as a positive teaching plan to include the work done by students in the project because it provides a conceptual framework suitable for the practice.
3. **PARAULES CLAU** innovació docent, acció social comunitària, metodologies actives/
KEYWORDS innovation in teaching, social work community, active methodologies
4. **ÀREA DE CONEIXEMENT:** Indicar el área a la que corresponde el contenido de la propuesta:
 5. Ciencias Sociales y Jurídica
5. **ÀMBIT TEMÀTIC DEL CONGRES:** Indicar el ámbito temático al que es propone adscribir la comunicación:
 - e. Innovación en el enseñanza superior

SECRETARIA TÉCNICA
VII CIDUI
ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

El Comité Científico se reserva el derecho de decidir el ámbito final de las propuestas.

6. MODALITAT DE PRESENTACIÓ:

- Comunicación póster

El Comité Científico se reserva el derecho de decidir el formato final de las propuestas.

7. DESENVOLUPAMENT: tendrá una extensión de entre 25.000 – 35.000 caracteres (con espacios)

a) Objectius

Els objectius d'aquest projecte giren entorn a tres eixos:

a.1. En relació a l'aprenentatge del rol professional:

- Aprenentatge de l'exercici de la professió social a partir de la participació com a voluntaris.
- Reflexionar sobre la pràctica de l'educació social a partir de l'experiència i el contacte directe amb els interns i professionals del centre penitenciari.
- Aprendre els límits i comprendre el potencial dels usuaris mitjançant la relació educativa.
- Aprendre a dissenyar, desenvolupar i avaluar un projecte d'intervenció social.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

A) En quant als beneficis que aquesta acció produirà en els interns del Centre Penitenciari (CP) de Lledoners:

- Promoure activitats d'oci positiu on els interns desenvolupin les seves capacitats de convivència.
- Desenvolupar la creativitat i l'expressió dels interns com a canalitzador d'autoconeixement i autoestima.
- Promoure espais de relació, de creació conjunta entre els interns i de comunicació.
- Aprendre tècniques d'expressió corporal, expressió oral i expressió musical.
- Conèixer persones i establir relacions que els hi permetin incorporar-se a les xarxes normalitzades de la ciutat, en els recursos socioculturals i a través de relacions informals

B) En referència als impactes que el projecte pot produir a nivell social:

- Conscienciar a la ciutadania del potencial de les persones excloses, combatent prejudicis socials.
- Sensibilitzar i desenvolupar polítiques i serveis, per part de la iniciativa social i de l'administració, per a la reinserció de les persones privades de llibertat.

Aquest projecte impulsat des de la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés- Universitat Ramon Llull (URL) pretén oferir als alumnes dels graus d'Educació Social i Treball Social espais d'aprenentatge i de desenvolupament del rol professional que van més enllà del treball a l'aula. El projecte neix vinculat a dues assignatures del grau d'educació social, una de primer: Fonaments de la Intervenció Socioeducativa i una altra, de segon: Pedagogia

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

Comunitària. En el marc d'ambdues assignatures es possibilita que els alumnes puguin participar de forma activa en el Projecte d'Aprenentatge Servei (APS) al Centre Penitenciari Lledoners (Manresa). Per part de la Facultat, es veu rellevant recollir la tasca que realitzen els alumnes voluntaris del projecte d'APS dins la tasca del pla docent, per tal de construir aprenentatges i donar una cobertura teòrica i conceptual a la pràctica que es duu a terme dins els tallers.

Promoure l'esperit crític i la consciència social mitjançant el binomi TEORIA-PRÀCTICA. Aquest plantejament és un dels pilars del projecte per a formar qualitativament les persones que estan cursant els Graus i a més és una garantia per a millorar la tasca que es realitza al Centre Penitenciari.

El projecte, per tant, pretén canviar una realitat social mitjançant la pràctica, la reflexió i l'aprenentatge dels participants, aspectes que els docents de la universitat aprofitaran per treballar en les assignatures, així com també, el CP s'enfortirà mitjançant la pràctica i la teoria dels seus serveis.

Els projectes d'Aprenentatge Servei són una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat de forma articulada, en els quals els participants es formen sobre necessitats reals de l'entorn amb l'objectiu de millorar-lo. Són experiències que, a partir de la pràctica, construeixen coneixement i permeten aprofundir en ells.

SECRETARIA TÉCNICA
VII CIDUI
ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

El Centre Penitenciari Lledoners és l'única presó de Catalunya que compta amb mòduls de Participació i Convivència. Aquests es caracteritzen per ser mòduls lliures de drogues i de violència . Actualment ens trobem davant d' un model de presons, que lluny d'aconseguir una reeducació i una reinserció dels interns, criminalitza i perpetua una cultura penitenciària que fa de les presons escoles de delinqüència. Les dades ens parlen que més o menys actualment tenim un 70% de reincidència. A Catalunya tenim 145 presos per a cada 100.000 habitants mentre que Alemanya en tenen 85, i estem a prop de tenir percentatges semblants als països d'orient. Ens trobem, per tant, amb un sistema Judicial i de presons que no permet aconseguir l'objectiu que proposa la Constitució (article 25.2) com es la reeducació i reinserció social.

b) Descripció del treball

El projecte d'Aprenentatge Servei en el centre penitenciari Lledoners s'inicia a l'abril de 2011 amb l'objectiu de contribuir en la millora de l'actual model de presons de Catalunya i promoure canvis cap a un model més educatiu i reinsertor amb la participació d'alumnes i ex-alumnes de la Facultat, docents i la plataforma ciutadana Grup 33. El Grup 33 és una Plataforma Ciutadana de Sensibilització i Mobilització formada per mes de 7000 persones de tots els sectors de la societat civil que treballa per aconseguir la reinserció real dels privats de llibertat a Catalunya. Actualment participen al projecte 65 alumnes de primer i segon de grau d'educació social i de treball social de la Facultat. Aquests participants duen la tasca d'una manera totalment altruista i voluntària, amb la idea de posar en pràctica i aprendre la pràctica professional. És per això que aquest projecte resulta d'una gran importància per connectar la docència amb una realitat

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

concreta d'acció social i educativa. Aquesta connexió entre la pràctica del servei a la comunitat i la reflexió i anàlisi de les accions desenvolupades, dins de l'aula, conforma la visió global del Projecte.

Aquest projecte es fonamenta en l'àrea de coneixement de la Pedagogia Social Comunitària, concretament en l'aprenentatge i vivència de l'oci des d'una perspectiva humanista i terapèutica. La pedagogia social comunitària pretén la millora de la qualitat de vida de les persones mitjançant el desenvolupament d'habilitats socials i de la promoció de processos grupals i de lleure educatiu, on la pròpia persona sigui la protagonista del procés educatiu. El lleure educatiu l'entendem com un temps que ajuda a conscienciar i transformar-se, i no únicament un temps de i per al consum, on el protagonista de l'activitat i de les relacions que es desenvolupen es la pròpia persona. El projecte, com s'ha dit anteriorment, parteix del servei voluntari dels estudiants. Per tant, descansa també ideològicament en les bases dels projectes d'aprenentatge-servei, on es promouen valors d'implicació social i de transformació social des de l'acció voluntària, no remunerada. En aquesta línia, el projecte també pretén transmetre aquests valors d'altruisme i situar-se des del lloc de la militància del lleure educatiu i de l'Acció Comunitària.

Es treballa conjuntament amb els propis interns, amb els professionals i amb totes aquelles entitats socials sensibles als processos de reinserció social d'aquestes persones. Per a fer possible aquesta reinserció social, una vegada han sortit del centre penitenciari, el projecte també contempla com una de les seves accions prioritàries fer de connector i d'intermediari amb les xarxes social i culturals de la ciutat, participant d'activitats d'oci i en propostes socioculturals.

SECRETARIA TÉCNICA
VII CIDUI
ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

El projecte d'APS va adreçat a interns del Centre Penitenciari Lledoners. Concretament són interns dels mòduls 1, 4, 5 i 6 del CP.

Els interns del mòdul 1 tenen un perfil d'intern amb poca predisposició a participar de programes, i /o activitats o dinàmiques grupals dins el Centre Penitenciari. Són interns amb problemes actuals de toxicomanies i amb efectes derivats del consum.

Els interns del mòdul 4 són interns amb més capacitat de participar dels programes són persones amb delictes de violència i delictes sexuals majoritàriament. El mòdul 4 és un dels mòduls de participació i convivència i per tant els interns tenen més capacitat de responsabilitzar-se de l'espai i de relacionar-se positivament.

Els interns del mòdul 5 són interns en la seva majoria amb problemes d'addicció a les drogues i els problemes que se'n deriven.

Els interns del mòdul 6 són interns que ja fa 2 anys que viuen en manera participativa i convivència, per tant són interns que volen responsabilitzar-se del mòdul i del seu propi procés de canvi. Són interns en la seva majoria derivats d'antics problemes amb el consum de tòxics.

La nostra proposta de tallers anteriorment explicada, vol arribar aproximadament a uns 15-20 interns per taller que són un total de 60 interns del centre, la gran majoria d'ells en regim tancat.

SECRETARIA TÉCNICA
VII CIDUI
ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

La pràctica d'aquest projecte es concreta en la realització de 4 tallers, en 4 mòduls del CP Lledoners, on participen entre 15-20 interns per taller. Aquests es realitzen amb una periodicitat setmanal de desembre a juny. Concretament els tallers que es porten a termes són:

Taller de Dinàmiques de Grup. Mòdul 1

Taller d'Oci Positiu. Creació d'un LIP-DUB. Mòdul 4

Taller d'expressió corporal i teatre. Mòdul 5

Taller de Dinàmiques de Grup. Mòdul 6

PROGRAMA 1. Taller de Dinàmiques de Grup. Mòdul 1

Descripció:

Aquest taller pretén obrir un espai al mòdul 1 on s'inicien un conjunt d'activitats i dinàmiques que treballin directament sobre el grup, uns 15 interns. La proposta és realitzar dinàmiques de grup en una primera fase i realitzar un projecte conjunt com a grup en una segona fase, que podria ser la creació d'un curt, quelcom creatiu, musical, escriptura, etc. En tot cas, oferir un conjunt d'alternatives i implicar els interns en la seva realització.

Perquè dos fases? Es pretén fer un treball de grup. Un treball que millori la cohesió, la confiança i el creixement personal dels participants a partir de la vivència del grup. Per tant, es dedicarà una primera fase a treballar sobre els aspectes personals i grupals com la pertinença al grup, la comunicació, la confiança, etc. i un cop el grup estigui en un bon estat de cohesió iniciar el projecte conjunt.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

Objectius del projecte:

Crear un espai de convivència saludable a partir d'activitats de confiança i creixement personal

Millorar les habilitats socials dels interns

Potenciar l'autoestima i l'estima vers els altres així com la pertinença en el grup.

Crear un projecte conjunt.

Promoure la creació conjunta com a mitjà de relació còmode i saludable entre els interns.

Aprenentatges i vivències de l'activitat:

Treball de coneixença d'un mateix i dels altres, coneixença del grup.

Afirmació de cada un dels membres vers el grup.

Treball de confiança entre els interns i vers el grup

Promoure la comunicació i les habilitats socials dels interns

Treball cooperatiu com a eina i vivència per afrontar situacions

Resolució de conflictes

En la segona fase es crearà un projecte conjunt així que el projecte pot tenir relació amb la part creativa i d'implicació dels propis interns com per exemple: grabació d'autobiografies, gravació d'un curt, taller d'escriptura (revista, diari...), taller de radio, música, i altres idees que sorgeixin dels propis interns.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

PROGRAMA 2. Taller d'Oci Positiu. Creació d'un LIP-DUB. Mòdul 4

Descripció:

La idea principal del projecte és crear un grup de treball amb els interns i els voluntaris al mòdul 4 del Centre Penitenciari Lledoners.

Es pretén dur a terme una activitat concreta (LIP-DUP) i amb uns objectius específics. Un taller destinat a realitzar dinàmiques de coneixença, cohesió, etc, combinada amb diverses activitats i jocs per tal d'anar formant aquest grup de treball, i un cop estigui el grup cohesionat, realitzar el LIP-DUP. Es pretén es crear una activitat que tingui una continuïtat, en tant que aquest fet impliqui la participació i el compromís dels interns que estiguin disposats a fer-ho i on es treballin aspectes educatius per tal de que el taller vagi més enllà de la simple comunicació amb i entre els interns.

L'activitat que volem dur a terme és la creació d'un LIP-DUB on participin conjuntament interns i voluntaris. En primer lloc s'haurà de decidir quina és la temàtica del lipdub realitzant una activitat on els interns puguin expressar les seves inquietuds sobre la temàtica a escollir, redactant-les i posant-les en comú. En segon lloc, hauran de decidir quina és la cançó o instrumental que volen afegir a la lletra per tal de donar forma al taller. Un cop creada aquesta part de l'activitat, és decidirà conjuntament quins seran els espais on es desenvoluparà el lipdub.

Objectius del taller:

Perdre la vergonya: el que pretenem aconseguir és que els interns es desinhibeixin tan a nivell individual com davant dels seus companys.

SECRETARIA TÉCNICA
VII CIDUI
ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

Promoure la cohesió entre els interns de manera que a partir d'aquesta activitat es creï un grup de treball i pugui tenir continuïtat per voluntat pròpia un cop finalitzada l'activitat.

Potenciar el compromís i la motivació, en tant que aprenguin el sentit de la responsabilitat mitjançant l'assistència setmanal a les sessions.

Expressar les seves inquietuds per tal de que hi hagi una bona comunicació.

PROGRAMA 3. Taller d'expressió corporal i teatre. Mòdul 5

Descripció:

Traslladar l'obra de teatre "Un suspiro por la vida", creada per interns de la UTE del C.P. de Villabona, al mòdul 5 del C.P. de Lledoners. S'ha decidit específicament l'anomenada obra per dur a terme un treball amb el mòdul 5, perquè representa la lluita de la persona per viure, quan la seva existència es debat entre la vida i la mort, a conseqüència de l'abús de les drogues.

Aquesta iniciativa ateny a tres terrenys amb els que poder treballar habilitats diferents:

Per una banda ens trobem amb el camp de la interpretació, on la persona s'exposa als demás, en certa manera es dona a conèixer, es presenta al món exterior, ja que mostra públicament el significat personal que li atorga a algun objecte, encara que sigui en clau de joc, i on sovint s'ha d'afrontar a la vergonya i als complexos. A més a més, ha de viure allò al qual encarna, ho ha d'entendre, el que suposa que, en alguns casos, dintre d'un àmbit fictici, l'experiència pot ser molt real, i el fet de fer coses que encara es troben fora de l'abast de la pròpia vida, tals com

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

expressar emocions, entre d'altres, no deixen de ser noves sensacions i/o conductes viscudes que es poden incorporar a la vida real.

Per altra banda, degut a la temàtica de l'obra, entra en joc la reflexió sobre la pròpia vida, i concretament quan aquesta es veu afectada per un consum de drogues. Com que es tracta una qüestió que és propera al col·lectiu al que ens referim, dona peu a la suggestió personal.

Per últim arriba la preparació dels decorats i els estilismes, que impulsa a la imaginació, a l'assumpció del risc per crear quelcom material que encara està per inventar, a l'acceptació de la frustració quan de primeres no surt allò esperat, i al ressorgiment de l'esforç per continuar i obtenir un bon resultat estètic.

Objectius del taller:

Crear cohesió de grup (conèixer-se els uns als altres, desfer imatges preconcebudes dels demés, agafar confiança amb els companys i gaudir desentiment de pertinença).

Afavorir l'adquisició de confiança amb un mateix.

Potenciar les habilitats comunicatives dels participants: millorar l'expressió orali fomentar una escolta real d'opinions alienes.

Trencar l'hermetisme del cos.

Inspirar als participants a la reflexió individual i conjunta per un canvi intern (pensar).

Aportar experiències als usuaris que generin noves expectatives sobre ells mateixos (sentir).

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

Empènyer a la creativitat, donant suport als diferents fronts que s'obren amb ella (confiança, risc, frustració...).

Fases del taller:

En la preparació d'aquesta obra de teatre s'ha pensat en 7 fases:

Fase I: Cohesió de grup (Activitats de coneixent-se entre els participants i d'assumpció de confiança).

Fase II: Adquisició de confiança amb un mateix i la pèrdua de la vergonya (dinàmiques d'improvisació, d'imitació de personalitats...).

Fase III: Tècniques d'interpretació a partir de l'obra – durant les fases prèvies, els participants han llegit el text -.

Fase IV: Tècniques d'interpretació, distribució de personatges, aprenentatge dels guions i assajos.

Fase V: Creació d'un espai de debat i reflexió sobre la presència de les drogues a la vida dels participants a partir de l'obra, amb la possibilitat d'incloure noves idees pel seu diàleg.

Fase VI: Construcció de l'attrezzo, escollir la música, etc.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

PROGRAMA 4. Taller de Dinàmiques de Grup. Mòdul 6

Descripció:

El projecte que es realitzarà enguany al mòdul 6 seguirà en la línia iniciada el curs passat on els interns duran a terme activitats per al seu creixement personal, la millora de la seva comunicació i la relació amb els demés.

El que pretenem, és que al final del nostre taller tots els interns adquireixin un grau d'autoconeixement de sí mateixos i del grup, que puguin aprendre a resoldre, de manera coherent i mitjançant el diàleg, els diferents conflictes que puguin sorgir, i arribar, alhora, a conèixer els seus propis límits com a persones. Però aquest coneixement dels límits no s'ha de veure com un aspecte negatiu, sinó com un coneixement que ens ajudarà saber fins a on podem arribar en determinats temes i, alhora, reconèixer també les potencialitats que tenen o poden desenvolupar cadascun d'ells en possibles situacions en que puguin trobar-se.

També volem que aprenguin a treballar en equip, la responsabilitat que això comporta, alhora que, aprenen a escoltar als altres, ser crítics, i sobretot, a acceptar les crítiques. Hauran d'arribar a veure aquestes crítiques com una observació constructiva i no destructiva, ja que aquest no és un dels nostres objectius.

Es realitzaran diverses activitats tot i que tindrem molt en conta les dinàmiques de grup, ja que aquestes ens permeten treballar temes diversos i de moltes formes, alhora que, cal dir, que ens

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

han donat molt bon resultat en la primera posada en marxa del taller al mòdul 6. Una altra eina de treball serà el debat, ja que, és una eina que també ens permet treballar diversos temes, l'escolta activa entre ells, la capacitat de crear crítiques constructives i reflexionar a partir dels temes plantejats. Tot això, ho compaginarem amb altres activitats que anirem desenvolupant en les diverses sessions que durem a terme, sempre encaminades als objectius marcats.

Durant les primeres sessions del projecte farem les presentacions del grup d'interns que en formin part, per tal de conèixer-nos bé a nivell grupal i conèixer les inquietuds i les mancances de cadascun d'ells per a poder, posteriorment, treballar-les. Tot això, ho farem amb dinàmiques de grup, debats i "roll playings".

El primer i segon més aniran molt lligats a presentar el projecte que hem preparat. Comentarem els objectius que volem arribar a assolir, presentarem la dinàmica que durem al llarg del curs i acabarem de concretar, juntament amb les seves opinions i aportacions, en què consistirà el taller i com l'enfocarem.

Per últim, al llarg del tercer mes posarem en marxa el projecte que hem elaborat entre tots, debatent sobre notícies d'actualitat, duent a terme "roll playings" que ens plantegin situacions difícils, i fent dinàmiques d'altre mena que, prèviament, haurem pactat i consensuat entre tots.

Arribats a aquest punt, cal dir que el taller tindrà un projecte conjunt i dut a terme entre tots i, tot i que, es poden aportar propostes, pretenem dipositar l'elecció del projecte en els propis interns poden repetir, si volen, el projecte autobiogràfic dut a terme anteriorment.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

A finals de l'any passat, en les valoracions realitzades amb els interns, van manifestar propostes pel taller que ens agradaria recollir i integrar. Aquestes idees van ser: Realitzar debats a partir de textos, pel·lícules o cançons que ells proposessin, treballar amb més sessions aspectes que van agradar l'any anterior (valors, prejudicis i etiquetes), seguir aprofundint en la comunicació en públic, parlar sobre la pròpia vida i compartir opinions.

Pensem, per la bona rebuda i implicació dels interns en el projecte del curs passat, que aquests s'han d'implicar en el grup i taller aportant idees, responsabilitzar-se de l'espai i prendre partit del taller per a dur-lo a terme bé. L'any passat en molts moments, varen demostrar un grau alt de responsabilitat en la grabació de les autobiografies i el curt de prevenció de drogues i volem enguany seguir i donar continuïtat aquesta línia de taller.

Objectius del taller:

Treballar la comunicació. Poder explicar i poder practicar el donar i el rebre. Escoltar i ser escoltat

Promoure la reflexió personal i la convivència entre els interns a partir de la desinhibició i l'acceptació d'un mateix i de l'altre.

Aprendre a expressar-se, treballar la part interior d'on extreure el procés educatiu de cadascú.

Cohesionar de grup, crear sinergies entre ells, i millorar la confiança.

SECRETARIA TÉCNICA
VII CIDUI
ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

A nivell organitzatiu cada un d'aquest tallers està coordinat per un dinamitzador, exalumne d'Educació Social, el qual realitza les tasques de coordinació, planificació i avaluació de l'activitat. Els quatre dinamitzadors conjuntament amb la professora que imparteix les assignatures amb les que està vinculat aquest projecte, es reuneixen de forma periòdica per tal de supervisar els aspectes acadèmics i pedagògics, així com també, per dissenyar i portar a terme la formació complementària requerida per al desenvolupament del projecte.

Les accions formatives de caràcter complementari, més enllà de les assignatures són 4 sessions formatives relacionades amb les temàtiques sobre el sistema penitenciari, la gestió emocional, la resolució de Conflictes en l'àmbit relacional i la dinamització de grups

En quant a l'avaluació del projecte aquest es realitza de forma continuada tant per part de l'equip coordinador, esmentat anteriorment, com pels propis alumnes, professionals i interns que hi participen. Per a garantir que aquesta es realitzi de forma tècnica s'han establert un sistema concret d'avaluació.

En relació a l'avaluació de la implementació

Aquesta es portarà a terme en les reunions mensuals de l'equip coordinador i dels voluntaris que participen en els diferents tallers.

Alguns dels indicadors que permeten realitzar aquest tipus d'avaluació són:

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

Participació dels interns en el desenvolupament de l'activitat

Participació activa i coordinada de l'equip de voluntariat i el Centre penitenciari

Grau de participació dels voluntaris en el disseny i l'aplicació dels programes

Transferència dels aprenentatges assolits a partir del projecte i construcció de nous coneixements

Respecte a l'avaluació dels resultats

Aquesta es realitza al mes de juliol, una vegada finalitzar el curs acadèmic. Participen en aquesta avaluació l'equip de voluntaris, els educadors del CP Lledoners i els responsables del projecte.

Algun dels indicadors de tipus general, que serveixen per a valorar l'eficàcia del projecte són:

Nivell d'acompliment dels objectius

Nivell de satisfacció dels participants en la realització de les activitats

Nombre de persones internes participants

Nombre de voluntaris

Nombre d'accions realitzades

Grau d'incidència dels programes en el quotidià del CP Lledoners: conscienciació, sensibilització, activació, entre altres

Satisfacció i utilitat de la formació dels voluntaris per l'aplicació tècnica del projecte

Grau d'incidència del projecte a nivell de la facultat i del centre penitenciari

Continuïtat i millora del projecte

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

Per valorar la seva eficiència es té en compte:

El grau d'ajustament entre els recursos humans i materials utilitzats i els objectius del projecte

Les propostes formatives noves i de continuïtat per al projecte

Els instruments que s'utilitzen per la realització de l'avaluació són:

Qüestionaris a estudiants, interns i professionals

Dinàmica grupal avaluativa mitjançant un grup de discussió

Elaboració d'Informes

c) Resultats i/o conclusions

Els interns, els professionals i el subdirector de tractament valoren que el projecte ha possibilitat la creació d'espais saludables i educatius dins el centre penitenciari. Les activitats portades a terme i la relació educativa establerta entre voluntaris i interns ha ajudat a promoure i desenvolupar activitats d'oci positiu des de la perspectiva de enriquir les capacitats de convivència, així com també, la creativitat i l'expressió dels interns com a canalitzador d'autoconeixement i autoestima.

Es destaca de forma rellevant que el benefici més significatiu del projecte és la connexió que mateix facilita de cara a mediar entre els interns i les xarxes socials a la sortida de presó. Aquest

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

és un dels aspectes que cal activar de forma urgent entre els medis tancats en l'acció social i la ciutadania.

En relació als aprenents assolits per part dels alumnes cal destacar que aquesta experiència els ha aportat una font d'aprenentatge tant per a l'exercici de la professió com pel seu creixement personal. També valoren de forma significativa la possibilitat que els ha ofert l'experiència per a poder connectar la teoria i la pràctica dels estudis que estan realitzant. Especialment destaquem la importància de saber planificar tècnicament les accions i d'aprendre a gestionar adequadament la part emocional en la relació educativa amb els interns. Aquest aspecte requereix d'una formació continuada i d'una supervisió per part dels docents que acompanyen aquest projecte d'Aprenentatge Servei.

En quant als beneficis de cara als docents universitaris que afavoreixen aquest tipus d'experiències es destaca que aquests projectes formatius afavoreixen una adequada connexió entre la pràctica i la teoria de la professió. Treballar la teoria a partir de la praxis supervisada i reflexionada fa que els aprenentatges siguin més vius i connectin amb la vessant més vocacional de la professió.

Per últim, es valora tant per part dels professionals i de la direcció del centre penitenciari com pels propis alumnes que posar en pràctica projectes d'aquest tipus afavoreix la relació entre les persones que pateixen situacions d'exclusió social i la pròpia ciutadania. Realitzar accions de voluntariat, supervisades tècnicament i des d'una perspectiva professional, pot afavorir que les persones que reben aquestes accions facin aprenentatges i els aportin processos d'empoderament.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

També cal destacar que el projecte portat a terme ha ajudat a sensibilitzar a la societat sobre la importància de responsabilitzar-se en la reinserció d'aquestes persones.

8. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

AYUSO A. (2000) "LA A INTERVENCIÓN SOCIOEDUCATIVA EN EL TRATAMIENTO PENITENCIARIO". PEDAGOGÍA SOCIAL REVISTA INTERUNIVERSITARIA. PP.73-99.

CARMONA, M.; REBOLLO, O. (2009) GUIA OPERATIVA D'ACCIÓ COMUNITÀRIA. ACCIÓ SOCIAL I CIUTADANIA. AJUNTAMENT DE BARCELONA

LLENA, A., PARCERISA, A., I ÚCAR, X. (2009). 10 IDEASCLAVE. LA ACCIÓNCOMUNITARIA. BARCELONA: GRAÓ

LLENA, A. I UCAR, X. (COORD.) (2006), MIRADAS Y DIÁLOGOS EN TORNO A LA ACCIÓNCOMUNITARIA. BARCELONA: GRAÓ

MARCHIONI, M. (2006). CAMBIO SOCIAL, CRISIS DEL ESTADO SOCIAL Y PARTICIPACIÓN DE LA CIUDADANÍA. MADRID. INSTITUTO MARCO MARCHIONI. COMUNIDAD, PARTICIPACIÓN Y DESARROLLO

SECRETARIA TÉCNICA
VII CIDUI
ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

MARTÍN, X. ; RUBIO, L. (COORD) (2010). PRÁCTICAS DE CIUDADANÍA. DIEZ EXPERIENCIAS DE APRENDIZAJE SERVICIO. BARCELONA, MINISTERIO DE EDUCACIÓN CIENCIA Y OCTAEDRO.

MORATA, MJ. (2009). DE LA ANIMACIÓN SOCIOCULTURAL AL DESARROLLO COMUNITARIO: SU INCIDENCIA EN EL OCIO. TESIS DOCTORAL NO PUBLICADA. UNIVERSITAT DE BARCELONA. BARCELONA

PUIG, JM. (2009). APRENDIZAJE SERVICIO (APS). EDUCACIÓN Y COMPROMISO CÍVICO. BARCELONA, GRAÓ.

VALVERDE, JM. (2002) EL DIÁLOGO TERAPÉUTICO EN EXCLUSIÓN SOCIAL: ASPECTOS EDUCATIVOS Y CLÍNICOS. MADRID. NARCEA

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSIDAD: UNA INSTITUCIÓN DE LA SOCIEDAD

SECRETARIA TÉCNICA
VII CIDUI
ISBN 978-84-695-4073-2

